

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 385

van **MARTINE Taelman**

datum: 16 februari 2017

aan **JO Vandeurzen**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Elektronisch toezicht - Terbeschikkingstelling slots

In de commissie Welzijn van 7 februari was er een bespreking over de situatie van elektronisch toezicht (vraag om uitleg 1039). Ik heb daarover een aantal bijkomende vragen, met name over de evolutie van het elektronisch toezicht.

Inzake elektronisch toezicht als strafuitvoeringsmodaliteit (in de plaats van de gevangenisstraf van minder dan drie jaar) bepaalt het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) hoeveel slots ter beschikking staan per gevangenis. VCET kan dit aantal slots aanpassen naargelang de wachttijden voor het plaatsen van een enkelband te lang oplopen.

1. Hoeveel slots stelde VCET ter beschikking op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017?
2. Hoelang was de gemiddelde wachttijd voor een slot bij VCET op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017?
3. Hoelang was de uiterste wachttijd voor een slot bij VCET op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017?
4. Slagen de Vlaamse gevangenen er altijd in een slot in te boeken? Zijn er gevallen bekend waarbij de gevangenen geen slot konden inboeken omdat alle beschikbare slots waren volgeboekt voor de toekomst en VCET geen nieuwe slots ter beschikking stelde?
5. In de Antwerpse gevangenen zijn er klachten dat sinds de communautarisering, VCET de strafuitvoering ondergraaft door een tekort aan slots. Daardoor zijn er gevangenen teruggestuurd met een strafonderbreking voor 'onbepaalde tijd'. Door een tekort aan slots, krijgen zij dus geen datum meer waarop de enkelband zal geplaatst worden. Dit ondergraaft uiteraard de geloofwaardigheid van de strafuitvoering en creëert een sfeer van straffeloosheid.

Hoe reageert de minister hierop?

6. Wat is de Vlaamse dagpopulatie van de verschillende vormen van elektronisch toezicht (elektronisch toezicht als modaliteit van de gevangenisstraf, gps-ET in het kader van voorlopige hechtenis, ET opgelegd door de strafuitvoeringsrechtbank, ET als autonome straf) op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017?

ANTWOORD

op vraag nr. 385 van 16 februari 2017

van **MARTINE Taelman**

1. Het aantal slots dat door het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht ter beschikking wordt gesteld inzake het elektronisch toezicht als strafuitvoeringsmodaliteit voor de procedures van veroordeelden tot en met 3 jaar op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017 is respectievelijk 2008, 1822, 944 en 1716.
2. De gemiddelde wachttijd in dagen voor een slot bij het VCET bij deze procedures tot en met 3 jaar op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017 vindt u in onderstaande tabel.

Procedure	1/01/2014	1/01/2015	1/01/2016	1/01/2017
ETdirG (8M-<3j)	76	74	98	135
Thuisdetentie (<8M)	27	17	70	123

De daling inzake het aantal slots in 2016 en de stijging van de gemiddelde wachttijd die werd ingezet in 2016 maar vooral in de cijfers van 2017 tot uiting komt, moeten we zien in het licht van de afspraken naar aanleiding van de personeelsacties binnen het VCET eind 2015. Om de werkdruk te verminderen, verminderde men het aantal aangeboden slots en werden reeds ingeplande dossiers op een ander moment ingepland.

3. De uiterste wachttijd voor een slot bij het VCET bij deze procedures tot en met 3 jaar op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017 vindt u in onderstaande tabel.

Procedure	1/01/2014	1/01/2015	1/01/2016	1/01/2017
ETdirG (8M-<3j)	301	301	433	407
Thuisdetentie (<8M)	132	123	180	351

De uiterste wachttijd is dossiergebonden en kan ook externe oorzaken hebben zoals de vraag tot uitstel van de aansluiting onder elektronisch toezicht door de justitiabele op basis van medische redenen.

- 4-5. Momenteel worden 'slots' (reservatiedatum voor de aansluiting van een enkelband) voor een periode van zes maanden beschikbaar gesteld voor de strafinrichtingen in kader van ET als strafuitvoeringsmodaliteit. Deze tijdslimiet wordt gehanteerd om de uitvoering praktisch hanteerbaar te houden en onnodige seiningen te vermijden bij personen die ondertussen hun contactgegevens wijzigen en dit vergeten melden of de datum uit het oog verliezen. Op 21 februari 2017 zijn in de tijdspanne van de komende zes maanden 1.318 aansluitingen van enkelbanden voorzien.

Daarnaast worden in een aantal dossiers prioritair de aansluitingen gerealiseerd. Dit gaat dan over dossiers in het kader van beslissingen van de directie detentiebeheer (gevangeniswezen) met betrekking tot seksuele feiten, alsook voor beslissingen die worden toegekend door de rechterlijke macht aan personen in de gevangenis

(bijvoorbeeld bij de procedure van de voorlopige hechtenis of bij straffen hoger dan drie jaar via de strafuitvoeringsrechtbank). Er moet benadrukt worden dat deze laatst vermelde opdrachten prioritair worden opgenomen. Voor deze categorieën zijn er geen significante wachttijden.

Er zijn een aantal justitiabelen aan wie een strafonderbreking werd toegekend door de gevangenisdirecteur maar waarvoor nog geen datum kon gereserveerd worden. Wij kunnen deze cijfers niet registreren, maar we weten dat dit aantal de afgelopen periode sterk is gedaald.

Er zijn een aantal factoren die een invloed kunnen hebben op het slotsysteem waardoor het VCET genoodzaakt is om het aantal slots aan te passen. Los van de transitie die de dienst doorging door de overdracht naar de gemeenschappen, worden deze factoren aangepakt en hierover werd in de commissie meermaals uitvoerig gerapporteerd. Factoren op personeelsvlak (langdurige afwezigheden, medewerkers die de dienst verlaten) kunnen bijvoorbeeld een invloed hebben. Wat betreft de personeelssituatie werden er in 2016 dan ook inspanningen gedaan om de openstaande vacatures op een duurzame manier in te vullen en werd eind 2016 het personeelskader verder uitgebreid. Ook in 2017 wordt dus verder geïnvesteerd in de verdere invulling van het personeelskader.

Het probleem van het onvoldoende ter beschikking stellen van slots had in het verleden ook te maken met een beperkte beschikbaarheid van het materiaal, maar dit knelpunt is ondertussen opgelost. Ook op het vlak van ICT werden de problemen aangepakt.

Het is nog altijd mijn betrachting om vanuit mijn bevoegdheden bij te dragen aan het realiseren van een geloofwaardige en efficiënte strafuitvoering. Het kan geenszins de bedoeling zijn dat er een gevoel van straffeloosheid wordt gecreëerd. Het kan echter ook niet de bedoeling zijn dat ingeboet moet worden op een kwalitatieve strafuitvoering. Het is niet zo dat justitiabelen die op de wachtlijst worden geplaatst omdat er op een bepaald moment onvoldoende slots ter beschikking zijn, deze modaliteit zouden ontlopen. Het is evident dat dit slechts om een uitstel gaat en dat deze justitiabelen op een later tijdstip wel een enkelband krijgen.

Zoals hierboven vermeld, is het aantal justitiabelen aan wie een strafonderbreking werd toegekend door de gevangenisdirecteur maar waarvoor nog geen datum kon gereserveerd worden in de afgelopen periode sterk gedaald.

Het is eveneens een gegeven dat hoe langer hoe meer het elektronisch toezicht ingeburgerd geraakt in de maatschappij en er ook steeds meer nieuwe vormen worden toegevoegd, zowel op het vlak van de straftoemeting, strafuitvoering als in het kader van de voorlopige hechtenis. Dit zorgt ervoor dat het centrum zich ook moet aanpassen aan deze nieuwe regelgeving op diverse vlakken. Er zijn ondertussen heel wat initiatieven lopende rond het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht betreffende personeel, organisatie en processen, strategie en logistiek. Deze initiatieven moeten bijdragen aan een grotere geloofwaardigheid en efficiëntie.

6. In onderstaande tabel vindt u de Vlaamse dagpopulatie van de verschillende vormen van elektronisch toezicht, o.a. ET als modaliteit van de gevangenisstraf, ET in het kader van de voorlopige hechtenis, ET opgelegd door de strafuitvoeringsrechtbank en ET als autonome straf op 1 januari 2014, 1 januari 2015, 1 januari 2016 en 1 januari 2017.

Procedure	1/01/2014	1/01/2015	1/01/2016	1/01/2017
ETDDB (directie detentiebeheer)	4	3	2	4
ETdirG (gevangenisdirecteur)	665	618	458	349
ETSURB (strafuitvoeringsrechtbank)	211	286	297	292
TBSURB (terbeschikkingstelling strafuitvoeringsrechtbank)	0	0	1	5
Thuisdetentie	54	88	81	157
VHET (voorlopige hechtenis)	0	72	33	84
ETAS (autonome straf)	0	0	0	0
Totaal	934	1067	872	891

Tabel 4: dagpopulatie op de eerste dag van het jaar van de verschillende vormen van elektronisch toezicht